

Prima instanță: Judecătoria Hâncești (sediul central), (jud. V. Cotorobai)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. VI. Clima, E. Palanciuc, A. Malfi)

ÎNCHEIERE

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Chieaev Leonid reprezentat de avocatul Tonu Alexandru,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Goloțucov Vera împotriva lui Leonid Chieaev, Nina Chieaeva, Sandu Sergiu, Sandu Irina, notarul public Veronica Macar și IP Agenția Servicii Publice cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii rezervatate asupra a 1/6 cotă-parte din masa succesorală rămasă după decesul mamei Annei Chieaeva, recunoașterea în calitate de succesori rezervatar, anularea certificatelor de moștenitor testamentar nr. 1127 din 19 februarie 2015, eliberat lui Leonid Chieaev și nr. 1136 din 19 februarie 2015, eliberat Ninei Chieaeva, declararea nulă a contractelor de vânzare-cumpărare nr. 848, 845, 854 din 02 februarie 2017, determinarea cotelor părți din masa succesorală, și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Leonid Chieaev și Nina Chieaeva și menținută hotărârea din 30 martie 2018 a Judecătoriei Hâncești (sediul central),

c o n s t a t ă :

La 01 aprilie 2015, Goloțucov Vera a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Leonid Chieaev și Ninei Chieaev cu privire la partajarea bunurilor succesoriale.

În motivarea cererii reclamanta a indicat că prin testamentul din 24 februarie 2009, Chieaeva Anna i-a testat acesteia terenul agricol amplasat în satul Bozieni raionul Hâncești, iar restul bunurilor aflate în proprietatea testatorului le-a lăsat ca moștenire copiilor ei - Goloțucov Vera, Chieaeva Nina și Chieaev Leonid.

La 09 aprilie 2013, Chiaeva Nina și Chiaev Leonid au depus cerere către Biroul Notarial prin care a fost pornită procedura succesorală la patrimoniul succesoral, rămas după decesul Annei Chiaeva, decedată la 07 martie 2013.

Reclamanta a menționat că din motiv că pârâții prin mijloace ilicite creează impedimente de utilizare și administrare a fostului domiciliu a defunctei, fără a dispune de un drept prestabilit de lege, consideră necesar partajarea bunurilor succesoriale până la închiderea procedurii succesoriale.

Inițial a solicitat partajarea bunurilor succesoriale a defunctei Chiaeva Anna și anume: terenul agricol cu numărul cadastral XXXX amplasat în satul Bozieni raionul Hâncești cu atribuirea ultimei a 1.0 cotă parte; din imobilele cu numărul cadastral XXXX, XXXX, XXXX, XXXX, XXXX și XXXX amplasate în satul Bozieni raionul Hâncești a-i fi atribuit 1/3 din cota-parte

Pe parcursul examinării cauzei, reclamanta și-a modificat cuantumul pretențiilor, solicitând constatarea acceptării succesiunii rezervatelor rămase după decesul mamei sale în proporție de 1/6 cotă-parte din masa succesorală, anularea certificatelor de moștenitori testamentari pe numele lui Chiaev Leonid și Chiaev Nina, eliberate de notarul public Macar Veronica, atribuirea reclamantei a 1/6 cotă-parte din masa succesorală rămasă după decesul mamei sale și radierea din Registrul bunurilor imobile a înregistrării privind dreptul de proprietate a pârâților introdus în baza certificatelor de moștenitori legali sus-numiți.

Totodată, a solicitat atragerea în proces în calitate de pârâți pe Sandu Sergiu și Sandu Irina, motivând că aceștia au procurat de la Chiaev Leonid și Chiaev Nina bunurile imobile în litigiu.

În cererea de modificare a cuantumului pretențiilor reclamanta a solicitat instanței, suplimentar la cerințele inițiale, declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare a imobilelor, obiect al litigiului, înstrăinate de pârâții Chiaev Leonid și Chiaev Nina persoanelor anterior indicate.

A mai indicat, că este invalid de gradul 3 pe viață și de aceea urmează a fi recunoscută ca succesori rezervatari, cu constatarea faptului acceptării succesiunii și acordarea cote-părți corespunzătoare.

Prin hotărârea din 30 martie 2018 a Judecătorei Hâncești (sediul central) a fost admisă parțial acțiunea înaintată de către Goloțucov Vera.

A fost recunoscută Goloțucov Vera în calitate de moștenitor rezervatar asupra masei succesoriale rămase după decesul mamei sale, Chiaeva Anna.

A fost constatat faptul acceptării succesiunii rezervatelor de către Goloțucov Vera, a masei succesoriale rămase după decesul mamei sale Chiaeva Anna.

Au fost anulate certificatele de moștenitori testamentari eliberate de notarul public Macar Veronica pe numele lui Chiaev Leonid și Chiaeva Nina, asupra masei succesoriale rămase după decesul Annei Chiaeva în temeiul testamentului nr. 10207 din 30 septembrie 2009.

Au fost anulate contractele de vânzare-cumpărare nr. 848, 845 și 854, toate

din 02 februarie 2017, încheiate între Chieaeva Nina și Chieaev Leonid, în calitate de vânzători cu Sandu Sergiu și Sandu Irina, în calitate de cumpărători, având ca obiect bunurile imobile amplasate în satul Bozieni raionul Hâncești.

A fost atribuit Verei Goloțucova - 1/6, iar lui Chieaev Leonid împreună cu Chieaev Nina - 5/6 cotă-parte din masa succesorală rămasă după decesul Annei Chieaeva.

A fost obligat notarul public Macar Veronica în termen de 10 zile calendaristice, calculate din data definitivării hotărârii, să elibereze pe numele reclamantei Goloțucov Vera, certificat de moștenitor legal rezervatar asupra 1/6 cotă-parte din averea succesorală rămasă după decesul mamei sale Chieaeva Anna.

A fost respinsă acțiunea Verei Goloțucov formulată împotriva IP Agenția Servicii Publice ca fiind nefondată.

A fost respinsă pretenția Verei Goloțucov cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată.

A fost respinsă pretenția Verei Goloțucov privind partajarea bunurilor succesoriale rămase după decesul Annei Chieaeva, cu atribuirea reclamantei a 1/3 cotă-parte din bunuri.

A fost încasat în mod solidar din contul pârâților Chieaev Leonid, Chieaev Nina, Sandu Sergiu și Sandu Irina taxa de stat, de plata căreia a fost scutită reclamanta Goloțucov Vera la depunerea acțiunii.

Prin decizia din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Leonid Chieaev și Nina Chieaeva și menținută hotărârea din 30 martie 2018 a Judecătoriei Hâncești (sediul central).

Pentru a emite soluția în cauză, instanțele ierarhic inferioare au reținut că, Goloțucov Vera este încadrată fără termen în gradul III de invaliditate, și ținând cont de faptul că aceasta, prin testamentul nr. 10207 din 30 septembrie 2009, perfectat de defuncta Chieaeva Anna, nu a fost inclusă în lista moștenitorilor testamentari, în virtutea art. 1505 al Codului civil (în redacția în vigoare la data nașterii raportului juridic), are calitatea de succesori rezervatar și dreptul de a moșteni cel puțin 1/2 cotă-parte din cota care s-ar fi convenit fiecăruia în caz de succesiune legală. Din acest considerent a fost respinsă pretenția privind partajarea și atribuirea ei a 1/3 cotă-parte din averea succesorală.

Totodată, probatoriul prezentat de părți și administrat de instanțele de judecată atestă că, de fructul bunului rămas după decesul Annei Chieaev – cota de echivalent de teren, în anul 2013, a beneficiat Goloțucov Vera, care a ridicat plata pentru arendă, sub formă de 300 kg de grâu. La fel, este cert că la masa succesorală au aspirat toți copiii defunctei și, până la adresarea la notar și deschiderea dosarului succesoral, toți trei au acceptat succesiunea prin intrarea în posesie.

Instanțele au respins argumentele pârâților referitoare la tardivitatea acțiunii, ori acțiunea nu este una prescrisă, Goloțucov Vera, imediat după decesul mamei, dată care a și fost punctul de plecare pentru calcularea termenului de acceptare a

sucesiunii, a accepta-o, atât prin intrarea în posesie, cât și prin adresarea la notar cu declarația corespunzătoare.

În acest context, notarul în mod eronat, la 19 februarie 2015, a eliberat certificatul de moștenitor testamentar nr. 1136, doar lui Chieaev Leonid și Chieaev Nina, cu excluderea fără temei și contrar prevederilor legii, din cercul de succesori și, ulterior, de moștenitori, a Verei Goloțucov, considerent din care a fost declarată nulitatea certificatelor de moștenitori testamentari eliberate de notarul public Veronica Macar pe numele lui Chieaev Leonid și Chieaev Nina.

În ceea ce ține de pretenția cu privire la nulitatea contractelor de vânzare-cumpărare întocmite între părți, instanțele au relevat în hotărârile contestate că, Chieaev Leonid și Chieaev Nina, au manifestat un comportament de rea credință, înstrăinând bunurile imobile în condițiile în care cunoșteau cu certitudine despre existența litigiului pe rolul instanței, prin care s-a solicitat declararea nulă a certificatelor de moștenitor testamentar.

Deci, sunt întemeiate revendicările reclamantei de constatarea faptului acceptării succesiunii și anularea certificatelor de moștenitori testamentari, a contractelor de vânzare-cumpărare a bunurilor imobile ce au constituit patrimoniul succesoral, or Goloțucov Vera dispune de dreptul de succesiune și moștenire asupra 1/6 cotă-parte din masa succesorală rămasă după decesul mamei sale, deoarece, în cazul unei succesiuni legale i-ar fi revenit 1/3 cotă-parte din această avere.

Totuși, instanțele au respins capătul de cerere înaintat împotriva Agenției Servicii Publice, or aceasta și-a exercitat atribuțiile în corespundere cu prevederile legale, corect înregistrând dreptul de proprietate a lui Chieaev Leonid și Chieaev Nina în baza certificatelor de moștenitori testamentari eliberate de notar și contractelor de vânzare cumpărare, la acel moment nefiind înregistrate careva interdicții, grevări sau notări.

La 22 aprilie 2019 (prin oficiul poștal), Chieaev Leonid reprezentat de avocatul Tonu Alexandru a declarat recurs împotriva deciziei din 13 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la pronunțarea deciziei a apreciat în mod arbitrar probele, considerând un fapt dovedit numai prin copia de pe un document.

La 03 iunie 2019 (prin oficiul poștal), Goloțucov Vera a depus o referință la recursul declarat de către Chieaev Leonid reprezentat de avocatul Tonu Alexandru, solicitând considerarea acestuia ca fiind inadmisibil.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, referință, în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Chieaev Leonid reprezentat de avocatul Tonu Alexandru, neîntemeiat și

care urmează a fi considerat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Chieaev Leonid reprezentat de avocatul Tonu Alexandru, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ a recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o

minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către Chieaev Leonid reprezentat de avocatul Tonu Alexandru.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Chieaev Leonid reprezentat de avocatul Tonu Alexandru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova